

Datum vergadering : 10 september 2026
Corsanummer : BV26.0093

Aanwezig in de raadszaal

Commissieleden

Leefbaar 3B : Leon Erwich, Bert Deitmers, Peter van den Heuvel, Uranus Raufi
CDA : Job Halkes, Wouter de Ruiter
VVD : Marloes Draak, Eric Kampinga
WIJ Lansingerland : Adelkarim Afalah, Jan Alsemgeest, Johannes Kramer
D66 : Naomi Coenraad, Ronald van der Stad, Mauriel van As
PRO : Sonnie Biharie, Ynet van der Veen
CU : Annette Molenaar
Lansingerland WELL :

Burgemeester : Rik van der Linden

Wethouders :

Voorzitter : Alexander Kuipers

Commissiegriffier : Sander van Iperen

Afwezig

Leefbaar 3B :
CDA : Dave Bergwerff
VVD : Annemieke van Kaam
WIJ Lansingerland :
D66 : Sander Smolders, Femke de Bruijn
CU : Arjen Hofman
GroenLinks/PvdA : Selgei Gabin
Lansingerland WELL : Jean Paul Meuldijk

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Gaat u zitten, gaat u zitten. Dames en heren, leden van de commissie, het college. Die moeten nog even handjes schudden. Die zijn nog druk met netwerken in deze fase. Goedenavond, ik heet u van harte welkom bij deze vergadering van de commissie Samenleving. Aan mijn rechterkant ziet u Sander van Iperen. Die is niet helemaal nieuw, maar laten we zeggen dat hij vandaag voor het eerst toch officieel in functie bij de eerste commissievergadering zit. Van harte welkom. Heel veel succes. Kijkers thuis, belangstellenden op de tribune, familie van commissieleden natuurlijk, ambtenaren, wethouders, commissieleden, allemaal van harte welkom. Fijn dat u er weer bent, de eerste vergadering na het zomerreces. En voor zover u op vakantie bent geweest, en u dat ook verdiend had, hoop ik dat u een hele fijne vakantie heeft gehad. Maar we gaan weer beginnen, want het seizoen is geopend bij deze.

2. Inspreker(s)

De voorzitter: Wij gaan naar agendapunt 2. Dat zijn de insprekers, die zijn er niet.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering

De voorzitter: We gaan naar agendapunt 3, het vaststellen van het verslag van de vorige vergadering. Dat is het verslag van 2 juni jongstleden. Daar zijn geen opmerkingen binnengekomen, ik wil dat met uw welnemen vaststellen. Bij deze.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Dan gaan we naar de vaststelling van de agenda en de inventarisatie rondvragen. Eerst maar even de agenda, is tamelijk overzichtelijk, maar je weet het niet. We gaan het aldus doen. De inventarisatie van de rondvragen. Als mijn administratie klopt is daar één op binnengekomen van mevrouw Draak over RTV Lansingerland. Missen we niemand? Nee, dat is goed gegaan.

5. Bespreekpunten

De voorzitter: Agendapunt 5, bespreekpunten. Die zijn er niet.

6. Stukken ter advisering aan de raad

6.a Rekenkamerrapport 'toelichtingsonderzoek toegankelijkheid Lansingerland'

De voorzitter: Agendapunt 6, stukken ter advisering aan de raad. Dat betreft het Rekenkamerrapport toelichtingsonderzoek toegankelijkheid Lansingerland. Daar is iets bijzonders mee aan de hand, want meestal worden raadsvoorstellen wat erbij zit, meestal worden raadsvoorstellen door het college aangeleverd. Maar in dit geval, omdat het toch een stuk van de raad en de Rekenkamer is, is het geschreven door de griffie. Dat zou wat consequenties kunnen hebben voor eventuele amendementen en moties, maar daar gaan we later nog even op terugkomen. Laten we het eerst even over de inhoud hebben. Veel belangrijker. Wie wil daarover het woord? Mevrouw Coenraad, gaat uw gang.

Eerste termijn

Mevrouw Coenraad: Dank u wel, voorzitter. Toegankelijkheid, een woord dat we vanavond vaak zullen horen, maar waar de meesten van ons op een doorsnee dag nauwelijks bij stilstaan. Boodschappen kunnen doen, naar werk reizen, een openbaar gebouw in kunnen, als je een beperking hebt kan zoiets eenvoudig iedere keer extra voorbereiding en extra energie kosten. Kan ik de weg vinden? Is er een parkeerplek en zo ja, staat er niet een busje voor? Kan ik op de juiste verdieping komen? En soms is het gevolg simpel en hard. Dan ga je maar weer naar huis. Dat is wat mij uit gesprekken met inwoners bijblijft. Iemand wil gewoon zijn leven leiden, maar moet steeds energie steken in dingen waar anderen niet eens over hoeven na te denken. En voor veel inwoners is dat niet tijdelijk. Het is iedere dag. Daarom gaat toegankelijkheid voor D66 niet over iets extra's doen. Het gaat over, zoals iedereen mee kunnen doen. En het mooie is, als we luisteren naar de mensen die dagelijks de grootste drempels ervaren, maken we onze gemeente vaak beter voor iedereen. Een stoep zonder obstakels is noodzakelijk voor iemand in een rolstoel, maar ook prettig voor iemand die tijdelijk in het gips zit of iemand met een visuele beperking. Een begrijpelijke brief helpt iemand met een verstandelijke beperking, maar ook iemand die gespannen een brief over zijn Wmo-aanvraag opent. Voorzitter, het rapport laat gelukkig ook zien dat er dingen goed gaan. Bij digitale toegankelijkheid heeft Lansingerland echt stappen gezet en dat is mooi, maar ik mis in de reactie van het college nog wel urgentie, concreetheid en herkenning van de dagelijkse praktijk. En voorzitter, daarbij wil ik ook iets zeggen over de formulering van het besluit dat voorligt. Ik begrijp heel goed dat de Rekenkamer aanbevelingen formuleert met woorden als, overweeg en kijk hoe. Maar als wij die aanbevelingen als raad overnemen en het college opdracht geven ze uit te voeren, wil ik

wel duidelijk hebben wat we daarmee bedoelen, want overwegen kan uiteindelijk ook betekenen dat we besluiten iets niet te doen. En kijken hoe is nog niet hetzelfde als daadwerkelijk iets verbeteren. Wat D66 betreft hoeven we dat niet zwaar of bureaucratisch te maken. We zoeken hier niet naar meer papier, maar naar minder vrijblijvendheid. Als wij deze aanbevelingen aannemen, moet het wat ons betreft gaan om concrete vervolgstappen. Het gebruikerservaringsonderzoek daadwerkelijk uitvoeren, fysieke toegankelijkheid samen met inwoners in beeld brengen en daar vervolgens concrete verbeteringen aan verbinden. En daarvoor hoeven we, wat D66 betreft, geen nieuwe bureaucratische kerstboom op te tuigen. Geen agenda met honderden actiepunten, geen agenda voor mensen, maar met de mensen die het dagelijks ervaren. Ga met hen naar buiten, doe die schouw, kijk naar onze gebouwen, parkeerplaatsen en openbare ruimte en kies vervolgens een paar concrete verbeteringen die echt het verschil maken. En zorg dat wij als raad grip houden doordat we vooraf weten hoe inwoners worden betrokken, wat we willen bereiken, zodat we achteraf kunnen zien of het leven van inwoners daadwerkelijk makkelijker is geworden. Ik heb drie concrete vragen aan de wethouder. Als de raad deze vier aanbevelingen overneemt en neerlegt, kan de wethouder dan toezeggen dat de mensen die dagelijks deze drempels ervaren vanaf het begin betrokken worden bij het maken van de agenda en bij het bepalen van de prioriteiten? En twee, kan de wethouder toezeggen dat de raad een duidelijke aanpak en planning kan krijgen en daar jaarlijks kort over wordt geïnformeerd? Wat wilden we verbeteren, wat hebben we gedaan en het belangrijkste, wat merken inwoners daar daadwerkelijk van? En drie, mag D66 het besluit zo begrijpen dat overweeg gebruikerservaringsonderzoek in de uitvoering betekent dat dit onderzoek daadwerkelijk wordt uitgevoerd? En dat kijken hoe de fysieke toegankelijkheid verbeterd kan worden, ook leidt tot concrete verbetermaatregelen? Voorzitter, uiteindelijk is dat voor ons de maatstaf, geen bureaucratische kerstboom, wel concrete acties, de mensen die het dagelijks ervaren aan tafel en ieder jaar laten zien wat er werkelijk beter is geworden. Want toegankelijkheid moet je uiteindelijk niet alleen in onze beleidsstukken kunnen terugvinden. Je moet het in het dagelijks leven kunnen merken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Waar u wethouder zei, bedoelde u burgemeester. Stop de tijd, zeggen we dan. We gaan naar de heer Kampinga. Gaat uw gang.

De heer Kampinga: Dank u, voorzitter. Het toelichtingsonderzoek toegankelijkheid Lansingerland van de Rekenkamer is voor de inwoners gemaakt die een beperking hebben. Dat kan fysiek zijn, dat kan mentaal zijn, kan van alles zijn. Je moet gewoon toegang kunnen hebben tot Lansingerland. Aardig om te noemen, de ongevraagde adviezen van de ASD, de Adviesraad, en ook de presentatie door de visueel beperkte cabaretier Vincent Bijlo voor de raad en de medewerkers droegen bij, was in november 2024, die droegen daaraan bij. Ik zie hem hier nog zitten. Hij deed dat natuurlijk briljant en komisch, maar dat was een schoolvoorbeeld van gebruikerservaringsonderzoek. Hij had het van tevoren bekeken allemaal. Hoe kun je in de Lansingerland-website dingen vinden of niet vinden, enzovoort. Dat gaat goed, volgens de Rekenkamer. De fysieke toegankelijkheid kan beter. De uitgevoerde quickscan is een stap in de richting, maar die betrof meer een inventarisatie zonder acties en ook geen rapportages aan de raad. De Rekenkamer constateert dat de wettelijk verplichte lokale inclusieagenda, LIA, waarbij je voor inclusie in dit geval toegankelijkheid moet lezen, dat is gewoon een concreet begrip, die staat voor de toegankelijkheid. De invulling is vormvrij, het is een wettelijke verplichting, maar je mag als gemeente zelf het vormgeven. Maar als je dat doet, dan borgt dat dat bekend is binnen de gemeente, ook bij de ambtenaren en bij de raad, wat de gemeente verlangt van zaken om die toegankelijkheid te waarborgen in beleid, maar ook in uitvoering. Zoals de Rekenkamer bij de beeldvorming aangaf, kost de LIA in beginsel weinig geld. Wordt weinig geld en middelen in gestoken, ook niet in ambtenaren. Net wat mijn buurvrouw net zei, tuig het nou niet helemaal op, maak het efficiënt, maar vooral ook effectief. En dan de schouw

fysieke toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen en de openbare ruimte. Die is natuurlijk ook heel belangrijk, want dan heb je het over fysiek. Op het fysieke vlak is eveneens gebruikerservaringsonderzoek nodig. Je moet mensen zelf, niet van bovenaf, maar mensen moeten zelf ook, wat je ook al een beetje zegt, dat mensen kunnen aangeven, ik heb daar moeite mee. Ik kom dat gebouw niet in, enzovoort. Dat is belangrijk. En als je eenmaal vastgesteld hebt wat er moet gebeuren, het vooral ook uitvoeren, die verbeteringen. Over de voortgang van die digitale en fysieke toegankelijkheid dient de raad geïnformeerd te worden, denk ik, periodiek. Het raadsvoorstel heeft, als ik het goed zie, de vier aanbevelingen van de Rekenkamer, dat staat hier, dat dat overgenomen wordt. Ik denk dat het een goede zaak is. Dit is een kwartet. Daar moet je niet eentje uithalen of twee, want dan stort het hele kwartet in. Dit is een redelijk consistent verhaal. Wij concluderen, de VVD pleit voor het uitvoeren van die, ook nader invoeren natuurlijk, maar uitvoeren van die vier stappen. Maar wel op een efficiënte, liefst goedkope ... Dat klinkt zo gemeen, maar het moet niet meer kosten dan nodig is. Dat is wat de VVD vindt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kampinga. Dan gaan we naar de heer Van den Heuvel van Leefbaar 3B.

De heer Van den Heuvel: Dank u wel, voorzitter, voor het woord. Inclusie betekent voor ons dat iedereen mee kan doen, ongeacht wie je bent en ongeacht of je een beperking hebt. Leefbaar 3B is blij dat de Rekenkamer onderzoek heeft gedaan naar de toegankelijkheid in Lansingerland. Het rapport bevestigt voor ons dat er goede dingen gebeuren, maar ook dat er nog belangrijke stappen nodig zijn. Daarom steunen wij het voorstel om met de aanbevelingen van de Rekenkamer aan de slag te gaan. Maar voorzitter, mooie woorden alleen zijn niet genoeg. Lansingerland heeft in 2023 een quickscan inclusief beleid uitgevoerd. Dat was een goed begin, maar een quickscan is zeker nog geen lokale inclusieagenda. De Rekenkamer stelt vast dat Lansingerland nog geen LIA heeft en dat er geen centraal overzicht is van het beleid rondom toegankelijkheid. Ook zijn er sinds 2016 geen integrale schouwen geweest naar de toegankelijkheid van openbare ruimtes en het gemeentelijk vastgoed. Wel zijn er controles uitgevoerd bij wat stemlocaties. Tegelijkertijd moeten we ook eerlijk zijn over wat er wel goed gaat. Op het gebied van digitale toegankelijkheid heeft Lansingerland stappen gezet. Ongeveer twee derde van de gemeentelijke websites zijn inmiddels onderzocht en ook werd gewerkt aan verdere verbetering van de website en digitale dienstverlening. Het college heeft bovendien aangegeven een gebruikerservaringsonderzoek naar de gemeentelijke website te willen uitvoeren. Dat vinden wij positief, maar juist daarom vinden we het wel jammer dat het college de stap naar de lokale inclusieagenda niet wil zetten. Het college zegt dat inclusie al onderdeel is van de Samenlevingsvisie en dat in het nieuwe beleid rekening wordt gehouden met inclusie. Dat is natuurlijk belangrijk, maar de Rekenkamer maakt toch terecht een punt, als het beleid verspreid staat over verschillende documenten, is het voor de gemeenteraad en voor inwoners moeilijker om te zien wat er nou precies gebeurt, wie waarvoor verantwoordelijk is en welke resultaten worden bereikt. Voorzitter, een concreet voorbeeld is de fysieke toegankelijkheid. Een mooie voorziening of een mooie symbolische actie kan belangrijk zijn voor bewustwording, maar als iemand met een rolstoel vervolgens niet de stoep over kan of het gebouw niet zelfstandig binnen kan, zijn wij er nog lang niet. Toegankelijkheid gaat erom, niet alleen over het beleid op papier. Het gaat erom dat mensen het iedere dag in de praktijk merken. Daarom vinden we het belangrijk dat de mensen met een beperking zelf betrokken worden bij het maken en beoordelen van beleid. Zij weten als geen ander waar de knelpunten zitten. Leefbaar 3B wil daarom dat er op korte termijn een duidelijke en uitvoerbare lokale inclusieagenda komt. Daarin zien we in ieder geval duidelijke doelen en een planning, concrete meetbare acties, een overzicht van het bestaande toegankelijkheidsbeleid, duidelijkheid over wie bestuurlijk en ambtelijk verantwoordelijk is, voldoende aandacht voor de financiële gevolgen, een vaste manier om

de voortgang te volgen en de raad daarover te informeren, blijvende betrokkenheid van inwoners met een beperking en ervaringsdeskundigen en zeker aandacht voor de fysieke toegankelijkheid van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. De LIA richt zich vanuit het VN-verdrag Handicap in de eerste plaats op toegankelijkheid en volwaardige deelname van mensen met een beperking. De LHBTI+ is geen onderdeel van de LIA. Het uitgangspunt is hetzelfde, maar verschillende doelgroepen vragen om verschillende aanpak. De LHBTI+ vraagt om afzonderlijke beleidslijnen gericht op acceptatie, veiligheid, gelijkwaardigheid en discriminatiebestrijding. Voorzitter, het gaat uiteindelijk om een eenvoudig uitgangspunt, iedereen moet mee kunnen doen. Niet alleen op papier, niet alleen in een beleidsdocument, maar gewoon iedere dag, op straat, in het gemeentehuis, in de buurt, bij het stemmen in het stemlokaal en online. Daarom willen wij dit onderwerp ook graag op de agenda zetten voor de volgende vergadering van de commissie Samenleving, om het samen met de andere fracties verder te bespreken. Laten we ervoor zorgen met elkaar dat Lansingerland niet alleen zegt dat iedereen mee kan doen, maar dat inwoners het ook daadwerkelijk ervaren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Heuvel. We gaan naar mevrouw Molenaar. Gaat uw gang.

Mevrouw Molenaar: Dank u wel, voorzitter. De onderwerpen die vanavond aan de orde komen in verband met het onderzoek van de Rekenkamer zijn voor onze fractie van de ChristenUnie belangrijke onderwerpen. Het kan ons helpen om beleid en uitvoering verder te verbeteren. We kunnen bijvoorbeeld heel mooi beleid verzinnen met elkaar om eenzaamheid tegen te gaan, maar als de rommel op de stoep een belemmering is om naar buiten te gaan, dan doen we toch iets niet goed met elkaar. Ook communicatie in heldere taal en het kunnen meedoen, daar moeten we als gemeente alles op inzetten wat mogelijk is, wat ons betreft. Het gaat wat ons betreft om een manier van denken, het bewustzijn dat je ongewild drempels kunt opwerpen. Het is heel vaak niet de bedoeling om ontoegankelijk te zijn, maar onbewust, omdat we er niet aan denken, gebeurt het toch. Daarom is het een goed idee om een LIA te hebben. Wat ook een goed idee is om ervaringsdeskundigen in te zetten. En wat ons betreft niet alleen voor digitale toegankelijkheid, maar ook voor de fysieke. En dan even een zijspoor, maar toch niet een onbelangrijke, wat ons betreft. Toegankelijkheid is niet alleen een taak van de gemeente. Ik maak van deze gelegenheid graag gebruik om een oproep te doen om allemaal solidair te zijn met mensen die last hebben van een stukje ontoegankelijkheid in onze gemeente. Onze eigen stoep, voor onze eigen voordeur, moet ook toegankelijk zijn. Knip je heg op tijd, leg er geen rommel neer waardoor iemand anders er niet doorheen kan, laat je afval niet liggen waar een ander over valt. We kunnen allemaal een steentje bijdragen door iets te melden als we zien dat er een probleem is en wat iemand anders kan belemmeren. Zo kunnen we allemaal iets betekenen voor kwetsbare inwoners. Terug naar het onderzoek. Onze fractie stemt heel graag in met dit raadsvoorstel. Ook met de aanbeveling om een LIA te maken. Het kan toch niet zo zijn dat Lansingerland grijs blijft kleuren in het hele groene LIA-plaatje van Nederland. Dat is niet de gemeente die we willen zijn en ook niet de gemeente volgens mij die we al zijn. In dat opzicht is de reactie van het college wat ons betreft wat mager en teleurstellend. In het beleidsplan Volwassenen benoemen we dit toch echt beter. Daar hebben we het over veerkrachtige inwoners die mee kunnen doen en een gemeente die zorgt voor laagdrempelige voorzieningen. Dat is de taal die we willen horen. De Samenlevingsvisie is inclusief. Samen met de quickscan vormt deze volgens ons een goede basis voor een LIA in Lansingerland. En inderdaad, dat hoeft geen ambtelijke kerstboom te worden. Het moet toch gewoon een goed stuk worden. Laten we dat gewoon doen. De inwoners van Lansingerland, en met name de kwetsbare inwoners, verdienen onze brede aandacht en inzet voor dit onderwerp, zodat het deel uit gaat maken van het DNA van Lansingerland. En daar worden we allemaal mooier van.

De voorzitter: Punt. Dank u wel. Mevrouw Biharie, gaat uw gang.

Mevrouw Biharie: Dank u wel, voorzitter. Vele andere fracties voor mij hebben een en ander benoemd. Ik zal het wat concreter maken, anders vallen we in herhaling. Een beetje efficiëntie kan geen kwaad. Al tien jaar geleden is de wettelijke opdracht gekomen om in elke gemeente een lokale inclusieagenda op te stellen. Op het verzoek van de raad is in 2023 een quickscan uitgevoerd. Vervolgens is de set, ligt het bij het college. Wat positief is, op het digitale, deels waar ik positief over ben, op de digitale toegankelijkheid stappen gezet. Op de andere vlakken, daar moeten nog best wel stappen gezet worden. Over die digitale toegankelijkheid, afgelopen zaterdag was ik met nog meer raadsleden, duuraadsleden, op de jaarmarkt in Berkel, namens de gemeenteraad. In nog geen twee uur tijd had ik drie mensen aan, was ik in gesprek, waarvan een jongedame die hardloopt, die met mij in het gesprek aangaf, ik loop zo'n mooie route door Lansingerland, ben ik hard aan het lopen. Maar toen dacht ik, hoe zou ik met mijn moeder hier met de rolstoel, dat lukt bij haar niet. Want bij de brug, de toegankelijkheid is er niet. Een andere, wat veel gehoord, wat ik hoorde, meekreeg van onze inwoners afgelopen zaterdag, dan vroeg ik, heeft u wel melding gemaakt, als we het over digitale toegankelijkheid hebben? Ja, maar ik krijg geen reactie en daar word ik zo moedeloos van. Het hoeft van mij niet meer. Maar ik zeg, ik ben blij dat u uw zorgen deelt en blij vooral dat doorgeven. Ik ben blij dat deze agenda hier nu vanavond, we samen bespreken om deze boodschap, wat ik heb opgehaald, samen namens de raad, om dat mee te geven. Mijn vraag is, als de quickscan is gedaan en vier aanbevelingen zijn gedaan door de Rekenkamer, en dit is een vraag aan het college, betreffende portefeuillehouder, tien jaar verder. Waarom? Wat weerhoudt het college dat we dat gewoon niet omzetten in een lokale inclusieagenda en dat we daarin blijven hangen? Waarom, vraag ik, van PRO Lansingerland stel ik deze vraag, als je een beleid hebt en je zet het niet door in plan van aanpak, wat onder LIA dat zou vorm geven. Dan weet je waar iedereen aan toe is. Dan kan ook een terugkoppeling naar de raad. Maar veel belangrijker is dat onze inwoners nu denken, het werkt niet, ik word niet gehoord. Het heeft geen zin als ik een melding maak. Het is niet zo zwart-wit, maar die opmerkingen heb ik wel meegekregen. Dan heeft men hier, dan hebben wij met zijn allen een stuk, een plan van aanpak die je samen kan opstellen met onze inwoners. Wat ChristenUnie zei, ook verantwoordelijkheid van inwoners, omkijken naar elkaar, bijdrage aan de toegankelijkheid. Maar ook van het college. Maar ik vraag, wat houdt het college tot nu toe tegen om die LIA in gang te zetten? Daarnaast heb ik een tweede vraag. Als we die LIA niet in gang zetten, wat betekent dat voor onze inwoners? Welke impact heeft dat? Want over de financiën heeft de directeur van de Rekenkamer gezegd, dat is niet zo groot. VVD-fractie benoemde het daarnet. En we hoeven niet een kerstboom, even refereren naar D66, op te tuigen. Als je denkt in deze tijd, weinig mensen, financiële agendapunt richting begroting. Waar ligt het als we dit niet doorpakken, welke impact heeft het als we het niet doen? En daarnaast is mijn vraag aan het college, er wordt verwezen naar de Samenlevingsvisie, dat het antwoord naar de Rekenkamer, dat daaronder is opgevangen, die LIA, die toegankelijkheid. Maar de Samenlevingsvisie is een grote paraplu. Maar hier gaat het om de uitvoering, wat het heeft, en het luisteren naar onze inwoners. Ik wil graag toelichting waarom het college, de portefeuillehouder, heeft geantwoord, het valt onder de Samenlevingsvisie, dat is voldoende. Maar PRO Lansingerland vindt van niet. Maar ik hoor graag de toelichting door de wethouder. En wat ons betreft, wij zijn voor alle vier de aanbevelingen en dat in samenwerking met onze inwoners, Adviesraad Sociaal Domein, misschien een klankbordgroep en de inwoners. Dat was het voor nu. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer De Ruiter van het CDA. Gaat uw gang.

De heer De Ruiter: Dank u, voorzitter. Het rapport dat voor ons ligt, geeft een klein inkijkje in hoe het ervoor staat met de toegankelijkheid binnen Lansingerland. Voor het CDA Lansingerland is inclusie belangrijk. Uiteindelijk gaat het heel praktisch om de vraag wie er wel en wie niet mee kunnen doen in een samenleving, wie er wel en wie er niet aan tafel mogen zitten. Vanuit die blik kijken we ook naar dit rapport en zouden we alle aanbevelingen willen overnemen. Specifiek bij de tweede en de vierde aanbeveling hebben wij nog een aantal opmerkingen of vragen. Dat wij op dit moment geen LIA hebben, is duidelijk. En tegelijkertijd vragen we ons af, samen met de rest, of dit niet al relatief snel te regelen moet zijn. Is het bijvoorbeeld mogelijk om iemand binnen het gemeentehuis alle benodigde informatie uit eerdere stukken te laten verzamelen en deze centraal te bundelen? Daarmee zou toch al een groot deel van de benodigde informatie van LIA beschikbaar moeten zijn. Of is dit te kort door de bocht? Met betrekking tot aanbeveling vier begrijpen we ook niet goed dat er sinds 2016 geen schouwonderzoek meer geweest is. Is het mogelijk dit op korte termijn alsnog uit te voeren en dan bij voorkeur samen met iemand die bijvoorbeeld gebruikmaakt van een rolstoel? Op die manier praten we niet alleen over de mensen, maar ook met de mensen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Ruiter. Dan kijk ik even naar de fractie van WIJ Lansingerland. Mijnheer Kramer, gaat uw gang.

De heer Kramer: Dank u wel, voorzitter. Vanavond spreken we over de toegankelijkheid van onze gemeente. Voor onze inwoners gaat dat uiteindelijk niet zozeer over de vraag hoe een beleidsstuk heet, maar over hoe dit in onze gemeente, dagelijks leven, eruitziet. Kun je je met een rolstoel of rollator in de binnen- en buitenruimte goed bewegen? Is gemeentelijke informatie voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk? En als iemand ergens letterlijk of figuurlijk tegen een drempel aanloopt, weet diegene dan waar hij of zij terecht kan en wordt er vervolgens ook iets mee gedaan? De Rekenkamer heeft onderzocht hoe Lansingerland hiermee omgaat en doet vier aanbevelingen. Daar zitten wat WIJ Lansingerland betreft waardevolle aandachtspunten in. Tegelijkertijd zien wij dit niet als een zwart-witkeuze waarbij iedere aanbeveling automatisch één-op-één tot nieuw beleid of nieuwe structuren moet leiden. Ik heb dat mevrouw Coenraad ook horen zeggen. Daarbij zien we ook dat er al zaken goed gaan. Zo constateert de Rekenkamer dat Lansingerland duidelijk werkt aan digitale toegankelijkheid. Websites en apps worden getoetst. Medewerkers worden hierin getraind en er is ambtelijke capaciteit en budget beschikbaar. Dat laat wat ons betreft zien dat toegankelijkheid ook binnen de bestaande organisatie kan worden geborgd. Ook bij fysieke toegankelijkheid zien wij concrete verbeteringen, bijvoorbeeld in de dorpscentra en bij bushaltes. Voor WIJ Lansingerland gaat het daarom uiteindelijk om twee hoofdvragen. Voldoen we aantoonbaar aan onze verplichtingen en, de belangrijkste, werkt het voor onze inwoners in de praktijk? Daar willen we een punt vooraf duidelijk maken. Voor WIJ Lansingerland hoeft een afzonderlijke lokale inclusieagenda geen doel op zichzelf te zijn. Maar linksom of rechtsom moet aantoonbaar zijn hoe Lansingerland uitvoering geeft aan toegankelijkheid en daarmee voldoet aan de wettelijke verplichtingen. De Rekenkamer en het college lijken juist op dit punt verschillend te kijken naar wat daarvoor noodzakelijk is. Daarom onze eerste vraag aan het college, kan de portefeuillehouder toelichten hoe het college van mening is dat Lansingerland binnen de huidige werkwijze voldoet aan de wettelijke verplichtingen rondom toegankelijkheid, bijvoorbeeld via een LIA of een passend alternatief daarop? En als daarvoor aanvullende borging nodig is, kan die dan zo veel mogelijk binnen het bestaande beleid en verantwoordelijkheidsstructuren worden georganiseerd, zonder meer op te tuigen dan noodzakelijk? Dan de praktijk voor onze inwoners. Waar kunnen inwoners op dit moment laagdrempelig een toegankelijkheidsprobleem melden? En hoe is het geborgd dat zo'n melding, ongeacht waar deze bij de gemeente binnenkomt, op de juiste plek terechtkomt en wordt opgevolgd en waar mogelijk praktisch wordt opgelost? Is het voor inwoners

duidelijk waar zij daarvoor terecht kunnen? Wat ons betreft hoeft daarvoor niet per definitie een nieuw meldpunt of een nieuwe structuur te worden ingericht. Het gaat er vooral om dat de route duidelijk is en werkt. Tot slot hoor ik graag of bij concrete toegankelijkheidsvraagstukken, waar dat van toegevoegde waarde is, inwoners met een beperking of andere ervaringsdeskundigen kunnen worden betrokken bij het beoordelen van het probleem en een mogelijke oplossing. Voorzitter, wij horen graag de reactie van de portefeuillehouder.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kramer. Die reactie zal niet lang op zich laten wachten, want in ons midden is de portefeuillehouder, de heer Van der Linden. Gaat uw gang.

Beantwoording college

De heer Van der Linden: Dank u wel, voorzitter, en dank voor alle inbreng in de eerste termijn. Ik sta even te kijken wat nou de handigste manier is. Ik ga eerst kijken of ik een paar wat meer informatieve vragen kan beantwoorden. Begin ik even bij de laatste. Of misschien is het een algemene notie. Dit gaat natuurlijk over een onderwerp dat je zo klein en ook zo oneindig groot kan maken als je zelf zou willen. Ik heb alleen al in dit korte rondje veel dingen horen langskomen, van stemhulp, rolstoeltoegankelijkheid, maar ook drempels. Het gaat ook over laaggeletterdheid, kan het zijn, kun je meldingen doen. Dat is best een grote hoeveelheid onderwerpen waar je bij elk onderwerp ook weer onderscheid kunt maken. Ik denk dat als we hier verder mee komen, dan moeten we wel even kijken, waar gaan we het echt wel, maar ook echt niet over hebben? Want anders ben je met een oneindige rubricering bezig. Kunnen inwoners zich melden? Ja, dat gebeurt ook. Inwoners melden zich soms via het klantcontactcentrum, maar melden zich ook al bij de boa's of bij de mensen van de wijk. Soms levert dat maatwerk op en soms levert dat ook vragen op die we in beleid uitwerken. Dat gebeurt. Heb je dan alles te pakken? Ik weet zeker van niet, natuurlijk niet, want er zijn ook mensen die met latente vragen rondlopen. Soms lijkend op vragen die we al eerder beantwoord hebben, maar ook soms misschien hele unieke vragen. Maar we proberen wel in alle communicatie ook een heen-en-terugcommunicatie op gang te krijgen, zodat je ook hoort waar het beter kan en wat je dan concreet kan doen. Of het dan gaat om vuilnis ophalen of om drempels wegnemen of een stukje weg aanpakken of misschien groenbeheer, een bosje eerder knippen dan je van plan was. Dat kan van alles zijn. Een paar vragen gingen over waarom ... Misschien het meest concreet vanuit PRO. Wat houdt het college nou tegen om een LIA op te stellen? Op zich niks. Alleen het vorige college heeft gevonden dat heel veel dingen die we aan het doen waren, die je bij een LIA vindt passen, al benoemd zijn in divers beleid, waaronder de Samenlevingsvisie, waar inclusiviteit een integraal onderdeel van maakt. Dat stuk is een paar jaar geleden heel lang aan gewerkt. Is ook heel groot. Nog steeds een paraplu voor heel veel sociaal beleid. Daarmee kun je, dat is ook volgens mij nog onlangs benoemd zo in het coalitieakkoord, het als paraplu zien voor ook de komende jaren. Ben je daarmee klaar? Nee, natuurlijk niet. Maar je kan inderdaad best verdergaan met een document wat je LIA gaat noemen. Maar dan zou je, denk ik, wel weer even een slag over de voorgaande stukken heen moeten doen. Wat houdt ons dan tegen om met al die thema's bezig te gaan? Het kan heel goed zijn dat we besluiten om een LIA te maken. Maar dan weet ik één ding zeker, daar hoort ook bij dat je er een aantal dingen in inventariseert waar je vervolgens nieuw geld nodig hebt voor dingen in de openbare ruimte. Een document maken wat alle, een uitvoeringsgericht document maken is één ding, maar de investeringen in de fysieke ruimte en misschien ook in sociaal die je dan nodig hebt, dat vergt natuurlijk weer nieuwe voorstellen. Dan waren dat denk ik de meest concrete vragen. Nee, er was nog een hele concrete vraag van CDA. Kun je, ik doe even zo, zo heeft u het niet letterlijk gezegd, alles even bundelen wat we al hebben? Dat is denk ik een beetje te makkelijk. Ik denk dat als we hiermee verder gaan, verder willen gaan, en dat hangt van uw besluit af, dan moet je, denk ik, daar wel even tijd voor nemen

om heel goed te kijken wat we hebben en ook wat er nog nodig is. Kunnen we weer eens een keer een schouw doen of kunnen we dat sneller doen, zeker nu het een aantal jaren geleden is? Jazeker, maar een schouw heeft natuurlijk alleen zin als je ook weet, je opvolging kan geven aan wat je bemerkt, anders dan is het ook een beetje een op zichzelf staande activiteit waar je vervolgens, het resultaat valt dan weer een beetje stil.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer De Ruiter.

De heer De Ruiter: Dank u. Het idee was ook niet bundelen als in, je pakt gewoon verschillende artikelen, je gooit er een strik omheen, dan heb je een LIA. Was meer gewoon de benodigde informatie uit de verschillende stukken halen die we hebben, zodat we niet inderdaad weer een kerstboom hoeven op te tuigen. Dank u.

De heer Van der Linden: Dat kan, maar ook dat vergt wel even extra inzet. Daar kom ik zo op terug. Als ik kijk naar wat dit raadsvoorstel in zich heeft per bolletje, overweeg gebruikerservaringsonderzoek. Ik denk dat we dat gewoon van plan zijn. Dat is met zoveel woorden ook al in de reactie van het college op het Rekenkamerrapport gezegd. Dat lijkt me gewoon een heel goed idee. Hoe we dat precies gaan doen, dat kunnen we dan nog uitwerken. We voldoen overigens heel behoorlijk aan alle eisen die er zijn over digitale toegankelijkheid. Ook dat kan natuurlijk altijd beter.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Molenaar.

Mevrouw Molenaar: Ik had er niet echt een concrete vraag over gesteld, maar wel benoemd. Ik vind het heel goed die ervaringsdeskundigen die erbij gaan. Maar dat we dat niet alleen digitaal gaan doen, maar ook fysiek. Is dat dan ook beoogd?

De heer Van der Linden: Dank. Ik denk dat als je, zeker als je gaat schouwen, dat je dat alleen maar op een, als je vanuit dit perspectief wilt kijken, zeker moet doen met ervaringsdeskundigheid. Ik heb het zelf in mijn vorige bestuurlijke periode elders ook een paar keer meegemaakt. Ik ben wel eens meegereden met iemand die in een rolstoel zat en daar ook heel behendig mee was in de hele drukke binnenstad waar we toen reden. En dan ontdek je ook hoe ingewikkeld dat is, maar dan ontdek je ook tegenstrijdigheid in op zichzelf fantastisch beleid. Want we willen overal ook genoeg prullenbakken. En natuurlijk willen we gezellige steentjes voor de toeristen en we willen overal ook dat er ruimte is voor uitstallingen en we willen natuurlijk, enzovoorts. Dat is voor iemand die zegt, maar ik zit in een wat bredere rolstoel en daar heb ik echt ruimte nodig om te manoeuvreren, zijn het allemaal beleidsdoelstellingen en uitvoeringen die precies mis zijn. Dan is een plek op een gegeven moment ook compact. Je kan niet alles. Dat dilemma, daar loop je dan wel tegenaan en zo zijn er natuurlijk nog veel meer dilemma's. Een andere keer ben ik meegelopen met iemand die echt afhankelijk was van de tegels waarlangs die met zijn blindegeleidestok goed kon lopen. Na 33 meter liepen we al tegen een bouwhek op, want er werd ook nog gebouwd en er stonden ook 27 fietsen in de weg. Dat is ook een stukje handhaving. Het beleid was prachtig en de uitvoering was ook goed. Maar dan heb je weer dat er in de stad meer gebeurt. Ik heb niet de illusie dat je met een LIA, en ook met wat er verder volgt, nooit meer aanloopt tegen dit soort vragen. Dat moeten we onszelf niet wijsmaken, denk ik. Daarom zou het ook, dan ga ik even naar de volgende drie punten, want daar had de Rekenkamer ook iets meer commentaar op. Zet de stappen van de quickscan door naar LIA, creëer overzicht en kijk hoe de fysieke toegankelijkheid verbeterd kan worden. Dat lijkt me heel zinvol en daar vond u ook in de bestuurlijke reactie van het vorige college op het Rekenkamerrapport heus wel een aantal dingen op. Er stond zelfs ergens op pagina zoveel, als de nieuwe raad dat wil, dan kunnen we dat gewoon oppakken. Dat lijkt me een goed idee, omdat ik ook een aantal van u dingen heb horen zeggen en dat

er een aardige optelsom is, zou het dan denk ik wel zinvol zijn als u dit voorstel aanneemt om eerst nog een keer terug te komen met een plan van aanpak en dan zeggen, hier willen we ons op richten en dit krijg je dan. Dat is de eerste notie. En de tweede notie is ook dat we dat niet kunnen doen binnen de huidige formatie die al volop bezig is. Daar hoort dan wel geld bij. Dat is op zich niet erg, want dan kun je alles beter maken. Onderzoeksgeld om dat te doen. Ik denk dat het verstandig is dat, als u dit voorstel aanneemt, dit raadsvoorstel, dat we dan op zo kort mogelijke termijn met een plan van aanpak terugkomen, inclusief een voorstel om het te dekken. Wat niet hetzelfde is als dat er ook al meteen tegels uit de straat gaan of bomen worden geknipt enzovoorts. Maar dan hebben we wel een beter overzicht, goede quickscan en dan kunnen we ook met ervaringsdeskundigheid aan de slag. Tot zover mijn eerste reactie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de diverse commissieleden of zij in de tweede termijn iets willen zeggen. Ik wil maar de volgorde aanhouden van de eerste termijn. Dan kijk ik eerst even naar D66. Mevrouw Coenraad inderdaad, gaat uw gang.

Tweede termijn

Mevrouw Coenraad: Dank u wel, voorzitter, en dank u wel voor de toelichting, burgemeester. Ik hoor verschillende dingen, het ontwerp dat van klein tot oneindig gaat. En dat is, denk ik, waar we het ook echt, waar je het over hebt. Het gaat ook over mindset. Over welkom willen zijn als gemeente. En het ontwerp van de toekomst, het ontwerpen met dit in je achterhoofd. En het is ook aan de portefeuillehouder om hierin een voorstel te maken dat recht doet aan inclusie. En het voorbeeld over de tegenstrijdigheden die werden benoemd, dat is precies waarom inclusie, het betrekken van deze mensen, juist zo nodig is. Alles is connected met elkaar. Je wilt een centrum bouwen waar iedereen komt. Wij hebben iemand gesproken die in Pijnacker boodschappen doet omdat je hier vaak geen parkeerplaats hebt. Dat kan toch niet? U zegt wel, een plan van aanpak. We horen graag, wanneer komt dat en wat staat er precies in? En kan niet met het huidige geld, is wel heel erg makkelijk. Want het gaat om dit, overal inclusie in betrekken en opschrijven hoe je dat en wat je gaat doen. Mis ik nog iets? Ik vind het wel een heel belangrijk onderwerp.

De voorzitter: Zo is dat. Mijnheer Kampinga, gaat uw gang.

De heer Kampinga: Ik wil graag nog even benadrukken, de digitale toegankelijkheid die hier briljant is gepresenteerd door Vincent Bijlo. De man is, in gewoon Nederlands, blind. En hoe die toch de meeste dingen kon vinden, ook met spraak enzovoorts. Dat is ook heel belangrijk, gebruikerservaringsonderzoek. Maar wat ik nog belangrijker vind, ik hoor allerlei zaken, maar is het niet gewoon een beetje een doel an sich? Moeten we niet gewoon hoe dan ook bewust worden, ook de ambtenaren als ze een nieuw beleidsplan maken, dat toegankelijkheid, of het nou digitaal is, maar vooral ook fysiek, dat dat meegenomen wordt in die beleidsvorming? Ik vind het een beetje raar dat we praten over, moet dat wel? Het is een vormvrij iets, het is een wettelijke verplichting, LIA, en het is vormvrij. We kunnen zelf bepalen wat wel en wat niet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kampinga. Ik kijk naar de heer Van den Heuvel. Gaat uw gang.

De heer Van den Heuvel: Dank u wel voor de beantwoording. Het goede wat daarin stond, volgens mij, dat had ik ook in de woordvoering genoemd, is dat plan van aanpak ook op zeer korte termijn. Dat lijkt me goed. Ik ga zeker mee met wat collega Coenraad heeft genoemd. Het is een heel belangrijk onderwerp. Dat is misschien voor mij persoonlijk een hele makkelijke zin, maar het is wel zo. Bij deze.

De voorzitter: U bent plaatsvervangend ervaringsdeskundige. Laten we het zo omschrijven. Mevrouw Molenaar.

Mevrouw Molenaar: Dank u wel, voorzitter. Ik was nog even aan het nadenken over de reactie van de burgemeester en ik snap een heleboel dingen die gezegd zijn en die ook allemaal waar zijn. Maar ik denk dan, bij alle dingen die heel ingewikkeld zijn en groot zijn, kan je altijd beginnen met waar je tegenaan kan gaan lopen. Wat mij betreft gaan we beginnen. We verwachten echt niet dat, we gaan de ambtenaren of het college of wie dan ook niet morgen afrekenen op waarom het nog niet klaar is. Wij willen heel graag dat het een wezenlijk onderdeel wordt bij alles wat er binnen de gemeente bedacht en gedaan wordt en dat we er altijd over denken. Ik heb ook in mijn bijdrage genoemd, heel vaak zijn we ons niet eens bewust dat iets met toegankelijkheid te maken heeft en vergeten we het gewoon. Daarom vinden wij het juist belangrijk dat dit in alle aspecten gewoon standaard, moet gewoon in het vinklijstje zitten, dat je daar altijd op zijn minst naar gekeken hebt. En dat je niet in elke straat altijd met je rolstoel precies daarlangs kan omdat er een prullenbak moet staan of omdat er weet ik wat aan de hand is, ik denk dat iedereen die in een rolstoel zit dat ook prima kan begrijpen. Maar wat ik niet begrijp is, en ik heb zelf ook heel wat achter een rolstoel moeten lopen, helaas, dat als je gewoon op een stoepje aan het rijden bent dat ineens een stoepje zo smal wordt dat je nog, dat je ongeveer de rolstoel moet tillen omdat er nog maar twee wielen tegelijk op passen. Dat zijn domme dingen waarvan ik denk, daar moeten we naar kijken en dat moeten we, daar moeten we ons met elkaar hard voor maken. Dan gaat het niet over hele grote, ingewikkelde dingen. Wat mij betreft gaat het vooral om, en ik hoop dat de burgemeester dat toch ook nog gaat zeggen, we willen er echt voor gaan en we gaan ons er gewoon keihard voor inzetten, ons best doen. Dat was mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Molenaar. Mevrouw Biharie nog. Gaat uw gang.

Mevrouw Biharie: Gezien de tijd, ik heb nog geen antwoord gehad welke impact het zal zijn als we kiezen om geen LIA op te stellen en in te voeren. Want LIA, die kijkt niet naar de situatie nu, maar die kijkt naar de situatie in de toekomst. Gezien de grote vergrijzing en dergelijke. Ik kan me helemaal erin vinden, gewoon aan de slag gaan. Wij willen dat als raad, als commissieleden hier, daar is PRO helemaal voor. En gezien de tijd, wij hebben op de gemeentepagina, op de website, is er door het vorige college en de burgemeester, kerngroep inclusieve samenleving, dat begon heel voortvarend. Ik ben zelfs ook een keertje met de heer Erwich hebben we deelgenomen. Vervolgens ligt dat, volgens mij twee jaar, stil. Mijn oproep aan het college, kan dat weer opgepakt worden? Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u. Mijnheer De Ruiter, gaat uw gang.

De heer De Ruiter: Dank u. Dank voor de antwoorden. Plan van aanpak, daar kijken we naar uit. Verschillende collega's hebben het belang van dit onderwerp benadrukt. Ik ga ze niet napraten. Ik zeg gewoon, daar sluit ik me bij aan.

De voorzitter: Dank u wel. Ten slotte, mijnheer Kramer.

De heer Kramer: Voorzitter, dank aan de burgemeester voor de beantwoording. Voor WIJ blijft de kern wel dat de toegankelijkheid merkbaar moet zijn voor onze inwoners. We willen geen nieuw beleidsdocument om een beleidsdocument, maar alleen stellen dat toegankelijkheid als integraal in ons beleid zit, is ook onvoldoende als we niet kunnen aantonen hoe het is geborgd en of het werkt. De Rekenkamer constateert dat de quickscan nog geen concrete acties, planning of monitoring bevat. Daar ligt voor ons de middenweg.

Als aanvullende borging nodig is, regelen we die. Kan dit aantoonbaar binnen de bestaande structuren, dan hoeft daar niet per definitie een afzonderlijke LIA voor te komen. Het gaat ons niet om de naam boven het document, maar om de inhoud eronder. Pragmatisch betekent voor WIJ Lansingerland nadrukkelijk niet vrijblijvend. We moeten knelpunten kunnen signaleren en als een probleem wordt geconstateerd, moet duidelijk zijn wie het oppakt en wat ermee gebeurt. Dat geldt ook voor een toegankelijkheidsschouw. Die heeft alleen waarde als geconstateerde knelpunten vervolgens worden opgepakt. Het resultaat voor de inwoner moet leidend zijn. Voorzitter, richting de raadsvergadering zouden wij daarom ook graag kijken of we elkaar als fracties hierin kunnen vinden. Ik heb heel veel aanknopingspunten gehoord. Wat WIJ betreft hoeft die keuze niet zwart-wit te zijn, of alle vier de aanbevelingen letterlijk uitvoeren, of alles laten zoals het nu is, lijkt mij niet de manier. Ook wanneer we niet kiezen voor een afzonderlijke LIA, moet links- of rechtsom het toegankelijkheidsbeleid voldoende en aantoonbaar zijn geborgd. We moeten kunnen vaststellen dat we aan onze verplichtingen voldoen, dat toegankelijkheidsproblemen worden gesignaleerd en opgevolgd en dat wij daar als raad zicht op kunnen houden. Wij gaan daarom graag met andere fracties in gesprek om te bezien of we richting de raadsvergadering tot een gezamenlijke benadering kunnen komen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kramer. Ik geef ten slotte het woord aan de portefeuillehouder.

Beantwoording college

De heer Van der Linden: Dank u wel. Dank voor de reacties ook. Met bijna alles wat u gezegd heeft of beschouwd heeft, ben ik het eens. Ik pak er nog even een paar dingen uit. Ook om aan te geven dat het mij wel van belang lijkt dat we nog een keer praten over, welke focus geven we er nu aan? Bijvoorbeeld als ik de vraag hoor, wat betekent het nou als we geen LIA hebben? In juridische zin, er komt geen boete of zoiets, dat heeft geen directe consequentie. Dat is ook niet waar het om moet gaan. Het gaat erom dat je een samenleving bent, een maatschappij bent, een openbare ruimte hebt, een Sociaal Domein hebt dat iedereen de gelegenheid geeft om mee te doen. Dat is nooit af. Maar daar zijn we al wel heel lang mee bezig.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Biharie.

Mevrouw Biharie: Dank u, voorzitter. Ik heb geen tijd, maar ik wil toch even ingaan. Ik bedoelde met de impact voor onze inwoners. Dank u.

De heer Van der Linden: Dat is mijn laatste zin. Ik weet zeker dat we heel veel mensen kunnen vinden die zeggen, ik kan best heel goed meedoen, dat lukt wel. Maar ik weet ook zeker dat we mensen ontmoeten die zeggen, ik kan helemaal niet goed meedoen. Misschien was u hier eergister, toen stond er een caravan voor het gemeentehuis. Deze week werd ook bekend dat de leesvaardigheid van Nederlanders in het algemeen, maar zeker van de nieuwe generatie, is stevig achteruitgegaan. Zodanig dat een heel groot deel van de 15-jarigen niet in staat is om deel te nemen aan de maatschappij. En natuurlijk, ze kunnen zich wel redden in veel opzichten, maar ben je in staat om te snappen wat je rechten zijn? Ben je in staat om als jij hulp nodig hebt dat goed te formuleren en te vragen? Ben je in staat een website die wat complexer is dan waar je moet zijn, een formulier in te vullen enzovoorts? Dat hoort ook bij toegankelijkheid. Dat bewustzijn alleen al, dat is heel belangrijk. Gaan wij daarmee erin slagen om, los van wat het onderwijs doet, om 100 procent van de Nederlanders op die manier toegankelijkheid te garanderen? Dat weet ik niet. Maar dat er een opgave ligt, is duidelijk. Daar zijn we natuurlijk al heel lang mee bezig. Met onderwijs enzovoorts. Maar daar, dat is wel een heel duidelijk waarneembaar

iets. Zo gaat het ook om fysieke toegankelijkheid, waar we heel veel hebben gedaan als Nederlandse samenleving, ook in Lansingerland. Ook daarvan ga je niet zeggen dat het af is. We zijn al heel lang met heel veel dingen bezig en dat zal zo blijven. Maar de opdracht, de impliciete opdracht, die de Rekenkamer ons heeft meegegeven is, zet er nou een sticker op en dan toch even een strik eromheen, noem het LIA, zodat je ook helderder hebt wat je aan het doen bent. Dat is een opvatting, want ik hoor een aantal van u ook zeggen, het woord LIA op zich, daar gaat het niet om. Dat is ook zo. Maar het kan wel richtinggevend zijn. Wat dat betreft, dit voorstel is natuurlijk helemaal oordeel raad. Het komt uit uw midden ook, dat gaan we afwachten. Dat is één. Ten tweede, sluit ik even aan bij de opmerking, wanneer gaan we beginnen, van mevrouw Molenaar. We zijn allang begonnen, want we hebben op allerlei manieren zijn we bezig met toegankelijkheid. Alleen dat het beter moet en met meer focus op wat je dan wel, maar misschien ook wat je niet doet, daar kan een LIA zeker bij helpen. Punt. Dank u wel.

De voorzitter: Daar was mevrouw Biharie nog even, die kwam net op tijd binnen. Die mag nog. Ga maar.

Mevrouw Biharie: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog geen antwoord, of tenminste geen reactie gehad op mijn vraag om de kerngroep inclusieve samenleving nieuw leven, weer ...

De voorzitter: Daar komt hij.

De heer Van der Linden: Dank. Ik weet dat er een kerngroep is geweest die inderdaad actief is geweest en dat het al een tijdje niet zo is. Ik wil best even kijken waar dat aan ligt en of dat dan goed is om dat weer op te pakken. Kan ik nu geen antwoord op geven. Weet ik niet, daar kom ik een keer op terug.

De voorzitter: Is dat een toezegging?

De heer Van der Linden: Ik denk dat die in het systeem wordt genoteerd als toezegging. Maar het is ook, ik vraag even tijd om te kijken, hoe komt dit? Was het gezamenlijk een besluit om te zeggen, we stoppen er even mee, of was er iets anders? Dat weet ik gewoon niet. Gaan we even uitzoeken. Het is geen zware toezegging, maar we zoeken het even uit.

De voorzitter: Hebben we die ook, zware toezeggingen?

De heer Van der Linden: Toezeggingen zijn vormvrij, zeker.

De voorzitter: Lichte toezegging. Mevrouw Coenraad nog even.

Mevrouw Coenraad: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een verduidelijkende vraag, wanneer komt nu wat en wat komt er precies?

De voorzitter: Dat is aan u.

Mevrouw Coenraad: Ook qua toezeggingen.

De voorzitter: Laten we proberen daar even een draai aan te geven. Misschien dat u procedureel ook een voorstel heeft?

De heer Van der Linden: Dank. Als we dit voorstel aannemen, dan is er natuurlijk nog steeds een hele grote range in wat je kan verwachten. Dat hebben we in de eerste termijn al gezien. Het lijkt mij echt verstandig dat we, voordat we een LIA gaan opstellen, eerst even,

en dat kan heel kort, een plan van aanpak opstellen waarin we zeggen, dit gaan we doen. Waarbij ook duidelijk is, dit gaan we nu niet doen. Want anders dan wordt het weer, dan zijn mensen teleurgesteld en verdrietig als we over een poos een LIA hebben waarvan iemand dan zegt, wat fijn dat dat erin staat, maar wat jammer dat dat er niet in staat. Die tijd zou ik onszelf even willen gunnen. Pakweg, laten we zeggen, over twee maanden kunnen we hier best wel weer in een commissievergadering bij elkaar gaan komen om een plan van aanpak te bespreken. Daar hoort misschien ook een begroting bij. Dat weet ik niet. Dat moeten we even bekijken, maar ik denk het wel. Dan kunt u daar iets van vinden en dan gaan we het opstellen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel had ook nog het idee om het nog een keer te agenderen, maar misschien dat dat te combineren valt dan. Wij hebben een raadsvoorstel voor ons liggen en daarvan is de vraag altijd, is dat dan een hamerstuk of niet? Als u van plan zou zijn om een amendement of een motie daarover in te dienen, dan is het uiteraard geen hamerstuk. U kunt ook zeggen, we maken er een hamerstuk van, we gaan nadenken en dan gaan we bij de raadsvergadering zelf melden dat het naar de bespreekpunten moet. Wat u wilt? Ik kijk u even aan. Het klinkt niet als een hamerstuk. Laten we er maar van uitgaan dat u er toch wat van vindt. Mag ik u dan wel dringend aanbevelen om op tijd even met de griffie daarover te praten? Want er zitten wat haken en ogen aan. De aanbevelingen zoals die zijn geformuleerd, die kunt u natuurlijk niet annuleren, want die zijn van de Rekenkamer. Als u extra dingen wilt van het college, dan wordt het een motie. Als ik het goed zeg. Afijn, luister vooral naar de griffie in dat opzicht en neemt u op tijd contact op, want dan hebben we ook een efficiënte vergadering in de raad. Iedereen tevredengesteld zo? Dan is het geen hamerstuk, voor de zekerheid. Het wordt een bespreekpunt.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 7, de actualiteiten uit het college. Zijn die er?

De heer Van der Linden: Nee. Dank u wel, voorzitter.

8. Actualiteiten uit de commissie

9. Verbonden partijen

De voorzitter: Actualiteiten uit de commissie. Ik wijs u er even op dat de heer Deitmers een verslag heeft gemaakt, dat mag hij nu ook zelf gaan vertellen, maar dat dat intussen bij de stukken van deze vergadering hangt. Wilt u nog iets toelichten? Ik vond het schattig dat u dat verslag begon met de opmerking dat u het beknopt ging doen en vervolgens twee pagina's vol schreef. Gaat uw gang.

De heer Deitmers: Allereerst een compliment aan de griffie, want ik heb het stuk vanmiddag aangeleverd en het staat nu op de agenda. Het is heel aantrekkelijk om nu alle punten te gaan bespreken. Dat ga ik zeker niet doen. Als u het doorleest, zult u zien, laat ik zeggen, als je praat over financieel-technische aspecten, jaarrekening, voldoen aan eisen, ziet er goed uit. Afgelopen jaar is met licht positief resultaat '25 afgesloten. Eerste maanden zien er ook goed uit. Maar wat belangrijker is, is dat er ook echt veel initiatieven in de gemeenschappelijke regeling staan om te kijken, bijvoorbeeld om gesloten jeugdzorg te voorkomen. Dat is over het algemeen dure zorg, maar over het algemeen ook zorg die ook veel schade aanricht. Op dat moment te kijken naar, noem het een toekomstplan jeugdige. Het probleem zit vaak ook bij de overgang van jeugdzorg naar volwassenenzorg, dat dat niet goed gaat. En dit is een initiatief om dat te verbeteren, ook om standaardarrangementen af te spreken. Dat betekent veel minder maatwerk. Ook minder

inzet van al noodzakelijke capaciteit die op dit moment een tekort laat zien wat dat betreft. Ik moet zeggen dat, wat ik wel jammer vond en op zich ook aan de andere kant weer goed is, dat blijkbaar in '24 een besparingsmaatregelenpakket van 80 miljoen ingezet is over dertien gemeenten. Eerste, tweede jaar ging het goed, maar daarna is het echt toch wel wat minder, wat lastiger geworden. De intentie is goed, denk ik, de ambitie. Maar uiteindelijk denk ik ook dat we goed moeten kijken wat dat betekent, want ik heb uit de VNG begrepen dat er jaarlijks zeven, acht procent kostenstijging is in de jeugdzorg. Dat is ontzettend veel. Dat betekent voor ons allemaal in de begroting dat de begroting aan de binnenkant erodeert en dat je dat geld niet meer aan andere dingen kunt uitgeven. Interessante presentatie van Veilig Thuis Rijnmond op dat moment. Blijkt ook dat de wachtlijsten minder worden. En wat ik ook heel belangrijk vind, is dat er op een gegeven ogenblik, dat raakt ook de lokale teams, waar we het later ongetwijfeld over zullen hebben, dat de connectie tussen dit verhaal en de lokale teams ook elkaar goed kan versterken. En wat nu ook al bezig is, als laatste punt wat ik hier wil noemen, is dat er toegewerkt wordt naar een nieuw inkomensmodel. In 2029 hebben we dat nodig. Ik denk goed dat daar vroeg mee begonnen wordt, omdat we daarmee op dat moment ook de specialistische hulp als het ware op een andere manier gezamenlijk als regio gaan inkopen wat dat betreft. Morgen is de volgende afspraak, dan wordt er in ieder geval nieuw bestuur geïnstalleerd, worden ook weer nieuwe financiële cijfers gepresenteerd. En wat ik wel weet, maar morgen moet het formeel besloten worden, is dat er ook een naamswijziging gaat komen van de GRJR, Gemeenschappelijke Regeling Jeugdzorg Rijnmond. Lijkt me zinvol om dat nu niet toe te lichten, maar gewoon even af te wachten tot het besluit gevallen is. En de volgende keer zult u ook horen wat dan de naam gaat worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is een cliffhanger. Dank ook dat u ons daar vertegenwoordigt, zeg ik maar, en dank voor het verslag. Nogmaals, dat is terug te vinden op iBabs. Ik realiseer me dat ik even iets te snel over agendapunt 8 heen ging, actualiteiten uit de commissie. Ik kijk voor de zekerheid nog even rond. Nee. Want dit was agendapunt 9, verbonden partijen. Dank u wel.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan gaan we naar de rondvraag. Die was van mevrouw Draak. Ik geef u het woord.

Mevrouw Draak: Dank u wel, voorzitter. De rondvraag gaat over RTV Lansingerland. We zijn benieuwd of de wethouder ons een update kan geven hoe de situatie nu is bij RTV Lansingerland en rondom de vorming van de streekomroep. We hebben in de media gelezen dat er recent twee nieuwe bestuursleden zijn aangesteld. We zijn benieuwd of er nog overige ontwikkelingen te melden zijn die voor de raad, voor de commissie relevant zijn. En of er zaken te melden zijn die over het herstel van vertrouwen gaan. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de burgemeester.

De heer Van der Linden: U bent vrij hardnekkig in het mij aanspreken als wethouder. Ik zeg toch niks. Dank voor de vraag. U heeft allemaal meegemaakt dat we de bekostiging even hebben opgeschort vanwege alle perikelen die er waren. We hebben het goede gesprek met RTV om te kijken hoe we die situatie weer kunnen opheffen. We zien ook dat er nog steeds heel goed programma's worden gemaakt die ook goed online te vinden zijn, enzovoorts. Dat is mooi. Dat gesprek loopt. Ook wij hebben vernomen dat er twee nieuwe bestuursleden zijn aangesteld, althans dat dat is aangekondigd. Ik denk dat we binnen enkele weken kunnen terugkomen met het besluit dat we zullen nemen over de opgeschorte subsidie en

dat zullen we ook communiceren natuurlijk met RTV. Daar hebben we ook het goede gesprek over. Tot zover even, denk ik.

De voorzitter: Mevrouw Draak.

Mevrouw Draak: Dank u wel, voorzitter. Dat is op zich goed om te horen. Het zou fijn zijn als de portefeuillehouder, ik zal u niet meer uitschelden voor wethouder. Ik moet nog even wennen, voorzitter, aan de portefeuillevverdeling. Ik zag wethouder Van der Borg daar op de tribune zitten. Ik denk, die gaat nu zijn entree maken en die gaat de beantwoording doen. Vandaar het misverstand. We komen erop terug, vind ik wel een klein beetje vaag. Ik ben wel benieuwd wanneer de raad meer informatie kan verwachten. Wordt dat een raadsinformatiebrief of op een andere manier? De andere dingen die ik nog had genoteerd, die zijn wel beantwoord. Het laatste stukje nog graag. Dank u wel.

De voorzitter: Althans, voor uw vraag. Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Dank u. We hebben over twee weken, meen ik, een beeldvormende avond over RTV. Ik verwacht dat we eind september wel eruit zijn samen met RTV om te kijken of en hoe we verder gaan met het weghalen van de opschorting. Dat is dan het meest concrete wat ik nu kan zeggen. En natuurlijk, dat moet een collegebesluit zijn, daar kan ik niet zelf even wat in gaan doen. Maar binnen nu en twee weken willen we dat helder krijgen.

De voorzitter: Dan heb ik als voorzitter toch nog even een formele vraag. U heeft het over een beeldvormende avond over RTV, maar volgens mij is het een beeldvormende avond over het fenomeen streekomroep en is het niet zo dat deze problematiek daar besproken wordt.

De heer Van der Linden: Dat is helemaal correct, want het gaat om beeldvorming over hoe je tot streekomroepvorming komt, los, tussen haakjes, los van wat zich aan actualiteit nou per se aandient. En natuurlijk helpt het als je weer gewoon op orde bent en die subsidie weer hebt, enzovoorts. Dan helpt dat in de richting van streekomroepvorming. Maar de avond zelf is beeldvormend bedoeld over streekomroepvorming.

De voorzitter: In het kader van het managen van de verwachtingen. Zijn er andere commissieleden die hier ook nog een vraag over hebben? Dan kunnen ze die nu stellen. Zo niet, dan zijn we aan het einde van de vergadering gekomen. Ik dank u hartelijk voor uw aanwezigheid en ik wens u een prettige avond. Ik sluit de vergadering.